

urobiť tajnými aj pojmy, pre ktoré nemá argot selektívne zrozumiteľné slová, napr. *усаманс* zo spisovného *маса* „stôl“ alebo *утерицакане* zo spisovného *катерица* („veverička“). V tomto prípade sa slabiky v slove uvádzajú v zmenenom poradí, pričom sa pred prvú slabiku predradí „у“ a za poslednú zaradí „не“. To znamená, že v Bulharsku bol použitý zložitejší kód, lebo v slovenčine išlo len o pridávanie prípon.

3.4. Dlhšie obdobie, počas ktorého sa v Bulharsku skúmal argot murárov, i zapojenie viacerých lingvistov boli predpokladom pre zrod pomerne zaujímavej myšlienky. Ide o konštatovanie, že argot je najprv tajný a až potom profesionálnym sociolektom. Karastojčevová (1977) odhaduje počet slov viažucich sa na remeslo maximálne do 36 % všetkých argotických pomenovaní; ide napr. o slová *бял* (вар – várno), *гур* (камък – kameň), *репан* (трион – píłka), *тври* (врата – dvere), *стис* (зид – múr) a pod. Väčšiu časť slov však tvoria pomenovania základných vecí, javov a pojmov v živote človeka, napr. *нов* (ден – deň), *бянияца* (мляко – mlieko), *брияч* (хляб – chlieb), *пляк* (баща – otec), *кеша се* (смея се – smiať sa) a pod.

Na Slovensku pohľad na to, čo patrí do argotu remeselníkov (resp. širšie živnostníkov), ovplyvnila už citovaná skutočnosť, že tento typ argotu sa stal lingvisticky známym až v rámci výskumov zameraných na terminológiu zanikajúcich remesiel. Táto postupnosť dterminovala separovanie terminológie (remesla) a argotu (slová súvisiace s človekom, obydliím, prírodou a pod.), a preto sa za argot považujú len slová typu: *sochor* (človek, chlap, muž, gazda), *utekačka* (noha), *melená* (múka), *zelená* (hora) a pod. Zdá sa nám však, že drotári (resp. širšie živnostníci) neutajovali pred zákazníkmi len obsah svojich výpovedí všeobecného charakteru (viažucich sa na základné veci, javy a pojmy v živote), ale práve pred nimi utajovali aj/hlavné fakty súvisiace s vykonávaním drotárskeho remesla (jeho realizáciou získavali potrebné finančné prostriedky).

Výskum argotu drotárov (resp. širšie živnostníkov) v súčasnej komunikácii nie je možný, lebo ide o skoro zaniknutý lingvistický jav. Je možné však retrospektívne výskumné pohľady orientovať nielen lexikograficky, ale aj komunikačne (ako fungoval v komunikácii spoločnosti), napr. v akých prostrediach fungoval, v akých situáciách sa používal a pod. Je pravdepodobné, že takýto metodický postup nám dá zreteľnejšiu odpoveď, či je argot drotárov len súbor slov viažucich sa na základné veci, javy a pojmy v živote, alebo či sem patria aj slová súvisiace s remeslom (tendujeme ku komplexnejšiemu pohľadu, teda k druhému variantu).

Literatúra

ARGIROV, S.: Kám bálgarskite tajni ezici. Bracigovski meštrovski (ďulgerski) i čalgadžijski taen ezik. In: Sbornik na Bálgarskoto knižovno družestvo v Sofija. Sofija 1901. I. 41 s.

ARMJANOV, G.: Žargonát, bez kojto (ne) možem. Sofija 1989.

ARNAUDOV, N.: Beležki vărhu rečničeto na g. Sarafova za tajnija stivastarski (drándarski) ezik. In: Sbornik za narodni umotvorenija. 15. Sofija 1989, s. 52–58.

ČILEV, P.: Dumi ot tajnite ezici v Bitolsko. In: Sbornik za narodni umotvorenija. 17. Sofija 1900.

FABŠOVÁ, E.: Terminológia a argot drotárov v obci Vysoká nad Kysucou. Rukopis diplomovej práce. Banská Bystrica, Pedagogická fakulta 1980. 60 s.

FILO, M.: Slovenský obchodník v ruskom kraji. Obraz zo života. Martin, Matica slovenská 1886.

GABJUV, P.: Prinost kám bálgarskite tajni ezici. In: Sbornik za narodni umotvorenija. 17. Sofija 1900.

HABOVŠTIK, A.: Od plátennického slangu k argotu. In: Sbornik přednášek z konference o slangu a argotu v Plzni v září 1977. Red. L. Klimeš. Plzeň, Pedagogická fakulta 1977, s. 50–55.

HROZIENČIK, J.: Turčianski olejkári a šafraníci. Bratislava, Tatran 1981. 176 s.
JARANOV, D.: Preselničeski dviženija na bálgari ot Makedonija i Albanija kám iztočnite bálgarski zemi prez XV. do XIX. v. In: Makedonski pregled, Sofija 1939. II–III, s. 63–118.

KARASTOJČEVA, C.: Upátbane za sábirane na leksikalni materiali ot taen zidarski govor. Veliko Tárnovo 1977. 78 s.

KARASTOJČEVA, C.: Bulharské sociolekty – současný stav a perspektivy. In: Sbornik přednášek z III. konference o slangu a argotu v Plzni 24.–27. ledna 1984. Red. L. Klimeš. Plzeň, Pedagogická fakulta 1987, s. 38–49.

KARASTOJČEVA, C.: Metodická konceptija za proučvane na taen profesionalen sociolekt. (Vărhu material ot bálgarski taen zidarski govor.) In: Problemi na sociolingvistikata. 2. Sofija 1990, s. 141–151.

KANČEV, I.: Taen zidarski govor v selo Smolsko, Pirdopsko. In: Izvestija na Instituta po bálgarski ezik. IV. Sofija 1956, s. 369–410.

MIHAL, J.: Spisovný jazyk a nárečie. Slovenská reč, 7, 1938/1939, s. 213–218.

ODALOŠ, P.: Argot v súčasnej jazykovej situácii na Slovensku. Slovenská reč, 55, 1990, s. 223–238.

ODALOŠ, P.: Motuziarčina – tajná reč podomových a trhových obchodníkov okresu Banská Bystrica. In: Zborník Univerzity Mateja Bela. Spoločenské vedy. Red. M. Jurčo. Banská Bystrica, Univerzita Mateja Bela 1992, s. 97–104.

ONDRUS, P.: Argot slovenských vandrovných remeselníkov. In: Sbornik přednášek z konference o slangu a argotu v Plzni 1977. Red. L. Klimeš. Plzeň, Pedagogická fakulta 1977, s. 56–58.

PETRIKOVIČ, J.: Odborná terminológia a argot hornotrenčianskych drotárov. Rukopis diplomovej práce. Bratislava, Filozofická fakulta Univerzity Komenského 1963.

SERENKOV, M.: Material za tajnite ezici. In: Sbornik za narodni umotvorenija. 13. Sofija 1896.

STOJKOV, C.: Bálgarska dialektologija. III. Socialni dialekti. Sofija 1968, s. 226–247.

ŠIŠKOV, S.: Prinost kám tajnite ezici v Rodopite. Đulgerski ezik. In: Rodopski napredák, 6, 1909, s. 120–124.

ŠIŠKOV, S.: Nov prinost kám tajnite ezici v Rodopite. Đulgerski ezik v selo Kovačevica, Nevrokopska kaaza. In: Rodopski napredák, 9, 1911, s. 1–6.

ŠIŠMANOV, I.: Beležki kám bálgarskite tajni ezici i poslovečki govori. In: Sbornik za narodni umotvorenija. 12. Sofija 1895, s. 14–50.